

Malmö stad

Remiss - Miljöprogram för Malmö stad 2021-2030

Sammanfattning

Lunds kommun finner det positivt att Malmö stad har tagit fram ett förslag på miljöprogram och lokal agenda för den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Malmö som regionens största stad har en viktig roll som föregångare inom hållbar utveckling. Malmö stad och Lunds kommun har ett väl utvecklat samarbete inom miljöområdet och kommunen välkomnar att Malmö stads nya miljöprogram har kommit till Lund för yttrande.

Miljöprogrammet innehåller en övergripande målbild och tre övergripande målområden vilka har prioriterats utifrån Malmös klimat- och miljöutmaningar och pekar ut långsiktiga mål men går inte in på det praktiska genomförandet.

Remissen anges att Malmö stad under många år tagit ett stort ansvar för att driva en hållbar utveckling med målsättning att vara en ledande miljöstad. I programmet anges också att Malmö stads organisation inte har ensam rådighet över miljöfrågorna och inte kan av egen kraft nå målen i miljöprogrammet. Det anges dessutom att en kraftsamling krävs av samtliga förvaltningar och bolag för att tillsammans med civilsamhället, akademien och näringslivet hitta innovativa arbetssätt och lösningar på gemensamma utmaningar.

Agenda 2030 och de svenska miljömålen

I remissförslaget anges att programmet svarar på den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Programmets tydliga koppling till Agenda 2030 är bra, men ur ett svenskt perspektiv anser Lunds kommun att det är önskvärt att även se kopplingen till de svenska miljömålen. De 16 miljö kvalitetsmålen är betydligt mer preciserade när det gäller vilken miljö kvalitet som krävs för en god miljö i jämförelse med målen i Agenda 2030. Miljö kvalitetsmålen är satta utifrån ett nationellt perspektiv och erbjuder en tydlig struktur för och konkretiserar miljöarbetet på nationell, regional och lokal nivå. Att vi når målen är därför avgörande för genomförandet av Agenda 2030 i Sverige.

2020-09-19

Diarienummer

KS 2020/0564

Ambitionsnivå

Ambitionsnivån i remissförslaget varierar. I några mål anges exakta målvärden och ambitionsnivåer t.ex. "utsläppen av växthusgaser ska minska med 70 procent till 2030". I de flesta förslag till mål är målvärden och ambitionsnivåer angivna enbart som en minskning eller ökning t.ex. "resor med cykel, gång och kollektivtrafik ska öka" eller "andelen ekologisk odlad jordbruksmark ska öka". I programmet anges inte vem som sätter och avgör ambitionsnivån. Lunds kommun skulle se det positivt om det framgick vilken ökning eller minskning som krävs för att nå målen eller vem som avgör det.

Vissa miljöområden är betydligt svårare att mäta än andra och det är då helt förståeligt att man i programmet inte har angett ett specifikt målvärde eller ambitionsnivå t.ex. "Malmöbornas exponering för farliga kemikalier". Mängden kemikalier som Malmöborn utsätts för är i dagsläget inte möjligt att mäta.

Genomförande- från ord till handling

I programmet finns ett avsnitt som handlar om genomförande – från ord till handling. Även om miljöprogrammet är ett långsiktigt måldokument, utan praktiska åtgärder, så kommer Malmö stads interna process för genomförande av programmet bli avgörande för måluppfyllnad och resultat.

I avsnittet anges att Malmö stad inte har egen rådighet över miljöfrågorna och att det kommer att krävas partnerskap, samverkan och innovation. Det anges också att det krävs en kraftsamling av samtliga bolag och förvaltningar. Vilken process eller arbetsmetod ska säkerställa denna kraftsamling och samverkan? Lund kommun tror att en utveckling av detta under avsnittet hade förstärkt programmets framgång och tilltron till programmet. En framgångsfaktor i Lunds kommun, som Lund kan rekommendera, är kommunens etablerade miljöledningssystem. Denna arbetsmetod säkerställer att samtliga förvaltningar och bolag har personella resurser och arbetar systematiskt utifrån kommunfullmäktiges antagna miljöprogram och handlingsplaner. Systematiken innebär att alla förvaltningar och bolag årligen tar fram åtgärder, följer upp sitt arbete i nämndernas årsanalyser samt granskas av en extern revisor med ett antal års mellanrum.

Avsaknad av målområden

Sveriges miljöpolitik och miljökvalitetsmål med 16 mål, etappmål och många preciseringar ger en tydlighet i vad Sverige behöver uppnå. I Malmö stads förslag på miljöprogram har en prioritering genomförts baserat på stadens miljö – och klimatutmaningar.

2020-09-19

Diarienummer

KS 2020/0564

I det nationella miljömålet "God bebyggd miljö" återfinns preciseringar kring hållbar bebyggelsestruktur, hållbar samhällsplanering och kulturvården i bebyggd miljö vilket saknas i Malmö stads förslag på miljöprogram. Givet Malmös framgångsrika stadsutveckling och de stora ambitioner som finns inom området så saknas kopplingen mellan miljöprogram och det nationella miljömålet.

Inom miljömålen "Grundvatten av god kvalitet" och "Levande sjöar och vattendrag" finns flertalet preciseringar kring vattenkvalité, kemisk – och ekologisk status samt också kring kvantitet vilket delvis saknas i det föreslagna programmet.

Två områden där kommunen har stor egen rådighet och där miljöpåverkan från den kommunala organisationen är stor är bygg och anläggning samt inköp av livsmedel. I det föreslagna programmet finns inga tydliga mål eller målvärden kring varken hållbara livsmedel eller några mål eller målvärden kring klimatsmart, hållbart och miljövänligt byggande. Lunds kommun anser att dessa områden är viktiga och bör ingå på ett tydligare sätt för att skapa ett framgångsrikt miljöprogram.

Övrigt

Lunds kommun ställer sig positiva till Malmö stads förslag på miljöprogram och välkomnar en fortsatt samverkan och dialog i arbetet med hållbar utveckling.

Philip Sandberg
Kommunstyrelsens ordförande